

**Supervisie van de systeemtherapeutische praktijk, deel 1 (D013585)**

**Cursusomvang** *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

**Studiepunten 6.0**

**Studietijd 180 u**

**Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025**

A (Jaar)

Nederlands

Gent

**Lesgevers in academiejaar 2024-2025**

Lemmens, Gilbert

GE34

Verantwoordelijk lesgever

**Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025**

**stptn**

**aanbodsessie**

[Postgraduaatopleiding Partnerrelatie-, gezins- en systeempsychotherapie](#)

6

A

**Onderwijstalen**

Nederlands

**Trefwoorden**

Systeemtherapie – klinische ervaring – zelfreflectie – casuïstiek

**Situering**

Psychotherapiepraktijk betreft een continu leerproces dat voortdurende reflectie en bijsturing behoeft. Dit opleidingsonderdeel (OPO) traint de student in het toepassen van de opgedane gespecialiseerde systemische kennis, inzichten en vaardigheden in de casuïstiek van de eigen klinische praktijk en draagt bij tot verwerven en ontwikkelen van een volwaardig handelen als een (gespecialiseerde) systeemtherapeut.

Dit OPO situeert zich binnen het Postgraduaat in de partnerrelatie-, gezins- en systeempsychotherapie (UGent). (hyperlink naar opleidingspagina)

**Inhoud**

De algemene doelstelling van de supervisie is het integreren van de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden via observatie en het toepassen hiervan in de klinische praktijk van de student. De studenten nemen hierbij deel aan groepssupervises, onder begeleiding van een (erkend) supervisor.

Elke student brengt 2 tot 3 casussen (vanuit de relatie- en/of gezinstherapeutische praktijk) in voor groepssupervisie. De ingebrachte casuïstiek wordt telkens door de student grondig voorbereid op papier. De bespreking wordt ondersteund door video-opnames en transcripten van de betreffende therapeutische sessies. Tijdens een supervisiemoment van de student wordt er stilgestaan bij zowel het toepassen van de systeemtheoretische concepten als bij de individuele supervisie vragen. Het supervisie kader van dit OPO omvat de reeds opgedane kennis omtrent de systeemtheoretische kaders of -therapeutische perspectieven. De ingebrachte casuïstiek wordt hierbij als illustratiemateriaal gebruikt voor de implementatie van deze systeemtheoretische concepten. Op deze werkcolleges is er ruimte om te oefenen in het zich-eigen-maken van en het integreren van deze verschillende systeemtheoretische kaders of perspectieven. Hierbij zijn de supervisiemomenten van de medestudenten ook belangrijke leermomenten voor de student (cfr. peer learning).

**Begincompetenties**

- Kennis van de klinische psychologie in al haar dimensies en van psychiatrische ziektebeelden, met inbegrip van de psychotherapie in het algemeen.
- Om dit onderdeel te kunnen volgen moet de student actief betrokken zijn in en

ervaring hebben in een (eigen) klinische praktijk, waarbinnen hij/zij een klinisch therapeutisch mandaat heeft (cfr. toelatingsvoorwaarden).

### **Eindcompetenties**

- 1 Is de student in staat tot het, op een overzichtelijke wijze, in kaart brengen van de casuïstiek en het probleem vanuit een systemisch perspectief.
- 2 Is de student in staat tot het presenteren van een casus onder andere middels een genogram
- 3 Is de student in staat tot het formuleren van relevante (systemische) supervisie vragen
- 4 Is de student in staat tot het formuleren van systemische hypothesen die passend zijn voor de betreffende casus en het therapeutisch proces. De student ziet en begrijpt hierbij het onderscheid tussen individuele en systemische hypothesen
- 5 Kan de student de verworven kennis m.b.t. de systemische taxatie en perspectieven toepassen op de casuïstiek van desbetreffende supervisies
- 6 Is de student in staat om te reflecteren over het creëren van een veilig context voor cliënten om te spreken in de eigen klinische praktijk
- 7 Is de student in staat om te reflecteren over hoe een therapeutische werkkrelatie met een specifiek cliëntsysteem kan opgebouwd worden. Hij/zij kan hierbij aantonen inzicht verworven te hebben in hoe zijn/haar gesprekstechnische vaardigheden (i.c. zijn/haar vragen, non-verbaal gedrag, interventies etc.) een bijdrage kunnen leveren

### **Creditcontractvoorwaarde**

Dit opleidingsonderdeel kan niet via creditcontract gevolgd worden

### **Examencontractvoorwaarde**

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

### **Didactische werkvormen**

Werkcollege

### **Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

De student dient de casuïstiek en zijn/haar supervisie vragen zo nauwkeurig mogelijk te illustreren a.d.h.v. een videofragment uit het gefilmde gesprek. Van dit fragment (of een gedeelte ervan) wordt vooraf een transcript gemaakt en gekopieerd ten gerieve van opleider en de medestudenten. Achteraf maakt de student zelfstandig een schriftelijk reflectieverslag van de supervisies. Dit supervisieverslag is een eindwerk dat alle supervisie voorbereidingen bevat, aangevuld met de besluiten die de student getrokken heeft uit en de feedback die hij/zij kreeg tijdens de supervisiebesprekingen.

### **Studiemateriaal**

Geen

### **Referenties**

- Carr, A. (2012). *Family Therapy: Concepts Process and Practice* (Third Edition). Chichester: Wiley.
- Bijkomende verplichte en aanbevolen literatuur wordt geëxpliciteerd in het opleidingsdraaiboek.

### **Vakinhoudelijke studiebegeleiding**

### **Evaluatiemomenten**

niet-periodegebonden evaluatie

### **Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode**

### **Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode**

### **Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie**

Participatie, Presentatie, Werkstuk

### **Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie**

Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk

### **Toelichtingen bij de evaluatievormen**

participatie tijdens de contactmomenten en op basis van het ingediende werkstuk (: supervisieverslag).

Als algemene voorwaarde wordt gesteld dat de studenten gedurende de hele loop van hun vierjarige opleiding gemiddeld wekelijks 8 uur relatie- en gezinstherapie dienen te doen. Deze voorwaarde (om tijdens de hele opleiding voldoende praktijkervaring te hebben) geeft studenten de nodige input, voedingsbodem en toetssteen voor de inzichten die tijdens de opleiding worden aangereikt en de mogelijkheid om eigen casuïstiek te presenteren. (Deze voorwaarde geeft een optimale situatie weer, maar sluit niet uit dat er in bepaalde periodes hetzij aan een lagere rato wordt gewerkt, hetzij aan een hogere rato.)

Deze klinische praktijkvoorwaarde geldt als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor het vaststellen van het examenresultaat van dit OPO. Indien er aan deze voorwaarde niet voldaan is, kan de student niet slagen voor dit OPO. Het opvolgen van deze klinische praktijkvoorwaarde gebeurt twee keer per jaar, met name bij aanvang van een volgend opleidingsjaar (cf. toelatingsvoorwaarden) en tijdens de jaarlijkse eindevaluatie-gesprek.

Tijdens de contactmomenten is participatie van de student vereist; onder participatie zitten onder meer volgende zaken vervat: inzet en inhoudelijke inbreng. Er is eveneens een aanwezigheidsplicht van 100%. Studenten die afwezig zijn (gewettigd of niet), kunnen in samenspraak met de opleider bekijken of een vervangopdracht mogelijk is voor de gemiste sessies. Studenten die meer dan twee keer afwezig zijn (zelfs al voldeden ze aan de vervangopdrachten) kunnen niet slagen voor dit OPO.

Een werkstuk, dat is het supervisieverslag, wordt tijdig ingediend. De student vult, na elk werkcollege, de voorbereiding van de eigen supervisies aan met reflecties of besluiten. De specifieke instructies en vormvereisten van het supervisieverslag zijn geëxpliciteerd in het opleidingsdraaiboek dat de studenten bij het begin van elk opleidingsjaar krijgen. Dit supervisieverslag wordt bewaard en opgenomen in de portfolio.

## **Eindscoreberekening**